

Aan:
Dhr. Touhtouh

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM	10-7-2018	DOMEIN	LFO
NUMMER	81D569B4	REFERENTIE	Jeanine Hamers
UW BRIEF VAN	28-5-2018	DOORKIESNUMMER	+31 30 258 4640
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Jeanine.Hamers@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	-	ONDERWERP	BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Door dhr. Touhtouh van de SP betreffende sterfte van insecten in het algemeen(d.d. 27-5-2018)

Geachte heer Touhtouh

Toelichting:

U stelt het volgende:

Al geruime tijd weten we dat de bijensterfte en het minder worden van insecten in het algemeen, een onderwerp van gesprek maar ook van grote zorg is. Gebleken is dat er in natuurgebieden van Drenthe en Noord Brabant onder meer de loopkever met 72% is afgenomen. Het aantal nachtvlinders met 54% is afgenomen en dat in Nederland de hoogste bijensterfte in Europa is omdat Nederland van de Europese landen de meeste pesticiden gebruiken. Kijk naar de buxusmot, heel vervelend voor je buxushaag maar we grijpen massaal naar het gif, met als gevolg dat er heel veel koolmeesjes sterven. Met name de jonge kwetsbare kuikens. Zij worden door hun ouders met de rupsjes van de buxusmot gevoerd en liggen nu bij bosjes dood in de nestjes. (Bron RTV Utrecht) Natuurmonumenten ziet dit intensive gebruik van bestrijdingsmiddelen dan ook als de grootste oorzaak van de huidige problemen met de insecten en de bijen in het bijzonder. Natuurlijk weten wij ook dat er drie soorten landbouw gif zijn verboden, maar we weten ook dat de suikerindustrie een grote lobby voor vrijstelling van het verbod op deze middelen. Een opvallende ontwikkeling is gaande in Zwitserland, de bakermat van bestrijdingsmiddelen, daar is een referendum gehouden en over een algeheel verbod op bestrijdingsmiddelen. Daar zijn/ worden ze verboden.

Natuurlijk doen we al veel in onze provincie maar we vragen ons af of dat wel voldoende is.

U stelt de volgende vragen:

1. Heeft u een bijvoorbeeld een actueel overzicht van de stand van zaken in Utrecht?

Antwoord:

In het agrarisch natuurbeheer is toepassing van chemische middelen ter bestrijding van dierlijke (plaa)organismen, zoals neonicotinoïden niet toegestaan. Wel mag er bij een aantal agrarische beheerpakketten pleksgewijs op maximaal 10% van onkruidbestrijdingsmiddelen worden toegepast. Bij IPO worden de mogelijkheden onderzocht voor een totaal verbod van bestrijdingsmiddelen bij agrarisch natuurbeheer. Gezien de achteruitgang van insecten lijkt de tijd nu rijp om (in ieder geval in

de provincie Utrecht) hier nog eens naar te kijken. De provincie heeft meerdere terreinen in beheer zoals bermen die wij ecologisch beheren. Ecologisch beheerde bermen kunnen van grote waarde zijn voor insecten. Wij gebruiken geen chemische bestrijdingsmiddelen bij beheer van onze eigen terreinen. Bij al onze beheer en inrichtingswerken wordt er gewerkt volgens de gedragscode Provinciale Infrastructuur. Dit betekent dat er volgens een ecologisch protocol wordt gewerkt waarbij schade aan soorten, waaronder insecten, wordt voorkomen of tot een minimum beperkt. In het kader van de Realisatiestrategie Natuur brengen we in kaart waar we ons huidige ecologisch bermbeheer kunnen verbeteren en kunnen koppelen aan nieuwe infrastructurele ontwikkelingen. We delen onze kennis op dit gebied met andere bermbeheerders en stimuleren hen om vanuit een ecologische invalshoek te gaan werken. In dit kader wordt er door ons in het najaar voor gemeenten, waterschappen en recreatieschappen een symposium georganiseerd met een doorkijk naar vervolgacties. Ook hebben wij ons ambtelijk aangemeld bij het initiatief "Prachtlint" waarbij ecologisch bermbeheer in de Vijfheerenlanden en Alblasserwaard aandacht krijgt. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Hiermee zijn taken van het Rijk naar de provincies verschoven op het gebied van natuur. Het actief verbeteren van de leefomstandigheden van bedreigde soorten is één van de taken waarvoor provincies nu verantwoordelijk zijn. In Utrecht hebben we in 2016 uitgezocht welke bedreigde soorten in onze provincie voorkomen. Het is een lijst van ruim 500 soorten planten en dieren. Dit zijn onze aandachtsoorten. Hierin zijn ook de volgende insectengroepen vertegenwoordigd: bijen, dagvlinders, libellen, haften, kokerjuffers, kevers, krekels en sprinkhanen. Wij gaan ons er voor inzetten deze soorten in onze provincie te behouden. We stimuleren maatregelen voor deze soorten waardoor hun leefgebied verbetert en hun aantal uitbreidt in het kader van de Realisatiestrategie Natuur. Tot slot als voorbeeld heeft de provincie haar tuin bijvriendelijk ingericht. Hiertoe is in kaart gebracht welke bijen er in de omgeving van het provinciehuis voorkomen, dit zijn meer dan 30 soorten wilde bijen. De tuin is vervolgens deels geplagd en ingezaaid met nectarplanten speciaal gericht op de hier voorkomende bijen. Tevens wordt er nestgelegenheid aangeboden voor de hier voorkomende bijen. Ook andere insecten zoals vlinders profiteren van de bijvriendelijke provincietuin.

2. Heeft u een beeld van wat er allemaal nog meer kan worden gedaan in Utrecht? Zo niet, gaat u dat dan uitzoeken en uitwerken

Antwoord:

Het is niet onze rol om insectensterfte en gebruik van bestrijdingsmiddelen te monitoren. Wij volgen de publicaties en ontwikkelingen over dit onderwerp nationaal maar hebben geen provinciaal overzicht. Het is niet bekend of er een relatie is tussen het gebruik van bestrijdingsmiddelen tegen de buxusmot en de sterfte van koolmeesjes. Het CLM is in juni 2018 gestart met een onderzoek hiernaar. Wij volgen dit onderzoek en stellen u te zijner tijd van de resultaten op de hoogte. Voor meer informatie over dit onderzoek zie de website van het CLM: <https://www.clm.nl/news/479/73/Mezensterfte-in-relatie-tot-chemische-buxusmotbestrijding>

Zie CBS over het gebruik van bestrijdingsmiddelen via deze link:

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=37606&D1=0,3&D2=0-1,46,52,90,129,151,190,194,196,234,289,292,300,306-307,347,352,355,363,374&D3=4-5&HD=170124-1128&HDR=T,G2&STB=G1>

In opdracht van minister Carola Schouten heeft Wageningen Environmental Research onderzoek gedaan naar insectensterfte in Nederland. De resultaten van dit onderzoek zijn te lezen in het rapport: Achteruitgang insectenpopulaties in Nederland: trends, oorzaken en kennislacunes, maart 2018. <https://www.wur.nl/nl/zoekresultaten.htm?keyword=rapport%202871&searchid=88564&tab=publication> sZie voor lopend onderzoek naar achteruitgang van insecten ook <https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksprojecten-LNV/Expertisegebieden/kennisonline/Insectensterfte-in-Nederland.htm>

3. Heeft de suikerindustrie al contact opgenomen met de provincie?

Antwoord:

Nee

Hoogachtend,
Gedeputeerde staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,

